

בטיחות בבנייה – שיעור מס. 9

פיגומים – כללי

1. פיגום הוא מתקן זמני מעל פני הקרקע, מעל מבנה או מחובר אליו, אשר ממנו מתבצעת פעולת בנייה או"ו שעליו מחזיקים חומרים או ציוד.
2. מבצע בנייה אחראי לספק לאתר הבנייה פיגומים יציבים, מתאימים לאופי העבודה ובכמות הנדרשת כך שיתאפשר ביצוע העבודה באופן בטוח. הפיגומים יתאימו להוראות תקנות בטיחות בעבודה ולתקן הפיגומים. מבצע בנייה יצרף לפיגומים הוראות היצרן בכתב בשפה העברית ואם הפיגום יוצר מחוץ לישראל גם בשפה האנגלית.
3. מנהל העבודה יצמיד את הוראות היצרן לפנקס הכללי באתר הבנייה.
4. אין להתקין או לפרק פיגום שגובהו עולה על 6.00 מ. אלא בהנהלתו ותחת השגחתו הישירה של בונה מקצועי לפיגומים שמפקח עבודה ראשי פרסם את פרטיו במרשם לאחר שעבד שלוש שנים לפחות בהקמת פיגומים, עבר קורס הכשרה לפי תכנית שקבע מפקח עבודה ראשי ועמד בהצלחה במבחן שאשר מפקח עבודה ראשי.
5. פיגום שגובהו עולה על 30.00 מ, פיגום שעשוי מחומרים מיוחדים ופיגום בעל צורה מיוחדת הוא פיגום מיוחד ויתקן אך ורק לפי תכנית שערך מתכנן הקמת פיגומים. לאחר הקמתו של הפיגום אין להשתמש בו לפני שהמתכנן בדק את הפיגום ואישר בכתב את התאמתו לתכנית. מנהל העבודה יצרף לפנקס הכללי את תכנית הפיגום ואת אישורו של מתכנן הפיגום.
6. מנהל העבודה יבדוק את הרכיבים המיועדים להתקנת הפיגום ויפסול כל רכיב שאינו מתאים. נפסל הרכיב יש להרחיקו מאתר הבנייה. רכיבים המיועדים להקמת הפיגום יוחזקו בנפרד מכל חומר או רכיב אחר.
7. כל פיגום יותקן כיאות למטרה שלה הוא מיועד ובאופן המונע התמוטטותו או נפילת אדם או חפץ ממנו.
8. רצפת פיגום תהיה עשויה משטחים המותקנים באופן המונע עיתוקם ממקומם בעת השימוש בפיגום. רוחבה של רצפת פיגום יהיה לפחות א. 60 ס"מ אם היא משמשת לעבודה בלבד ולא מחזיקים עליה חומרים ב. 80 ס"מ אם היא משמשת גם להחזקת חומרים ג. 130 ס"מ אם על הרצפה מסתתרים אבנים או מעבדים בדרך אחרת.
9. רצפת הפיגום תוארך אל מעבר לפינת המבנה במידת רוחבה לפחות.

10. המשטחים המשמשים לרצפה יהיו ברוחב של 15 ס"מ לפחות, אך מותר להשתמש במשטחים שרוחבם לא פחות מ- 10 ס"מ אם הם מחוברים בחיבורי קבע. אם הם עשויים מעץ עוביים לא יקטן מ- 2.5 ס"מ. אם הם עשויים מעץ לבד עוביים לא יפחת מ- 2.2 ס"מ.
11. רצפת פיגום לא תבלוט מעבר לסמך במידה העולה על עובי המשטח כפול ארבע ולא תחפה משטח על משטח אלא במידה הכרחית, ובלבד שנעשו סידורים מתאימים להקלת תנועת המריצות ולמניעת מעידת אדם. כל משטח יונח על שלוש סמוכות לפחות. הם יהיו צמודים אחד לשני במרווח שלא יעלה על 1.5 ס"מ באופן המונע נפילת חפצים.
12. הרווח בין רצפת פיגום שאינו פיגום תלוי ובין קיר המבנה לא יעלה על 30 ס"מ. אם נעשית עבודה בישיבה, לא יפחת הרווח מ- 25 ס"מ ולא יעלה על 30 ס"מ. אם חובה להשאיר מרווח גדול מ- 30 ס"מ יותקן בפיגום גידור גם מצד קיר המבנה המורכב מאזן יד, אذن תיכון ולוח רגלי.
13. למעבר בין דיוטות הפיגום ישמשו סולמות שיחוברו היטב לפיגום. הסולמות יחברו שתי דיוטות הסמוכות בלבד והפתחים שדרכם יועברו הסולמות יהיו חופפים. בצידם הפנימי של הפתחים יותקן זקף מדיוטה לדיוטה לאחיזת יד בטוחה.
14. מנהל עבודה יבדוק כל פיגום לקביעת יציבותו והתאמתו למטרה שלה הוא נועד. אם הפיגום נבנה ע"י בונה פיגומים מקצועי הוא יתלווה למנהל עבודה לתהליך הבדיקה. כמו כן, יערוך מנהל העבודה בדיקת הפיגום במועדים הבאים:
 - א. אחת לשבעה ימים לפחות
 - ב. אחר כל הפסקת עבודה של 3 ימים או יותר
 - ג. אחר כל הפסקת עבודה של יום אחד או יותר בגלל גשם או רוח
 - ד. אחר כל שינוי שנעשה בפיגום
15. מנהל העבודה יתעד כל בדיקת פיגום בפנקס כללי ויביא את התיעוד לידיעתו של מבצע בנייה.

שאלות חזרה:

1. איזה פיגום חובה להתקין רק בהנהלתו של בונה מקצועי לפיגומים?
2. מהו רוחבה המזערי של רצפת פיגום להחזקת חומרים?
3. לאיזה מרחק יש להאריך רצפת פיגום מעבר לקיר המבנה?
4. מהו פיגום מיוחד?
5. באיזו תדירות חייב מנהל העבודה לבדוק פיגום?
6. מהו עוביים המזערי של משטחי רצפת פיגום מעץ לבד?